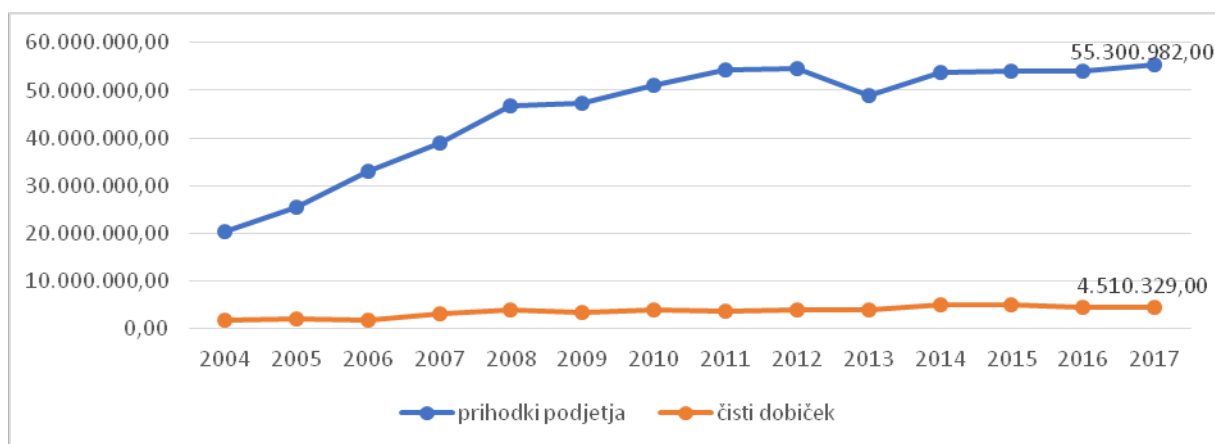

Finančna uspešnost prevajalskega sektorja

Slovenski prevajalski trg je proporcionalno s številom prebivalstva oz. govorcev slovenskega jezika razmeroma majhen in ima zgolj periferno vlogo z vidika svetovnega prevodnega sistema (prim. Heilbron 2000). Vendar pa je prav zaradi obrobne položaja jezika in kulture zaznamovan z izrazito pomembno vlogo prevodov in prevajanja, in sicer tako iz tujih v materni jezik kot obratno. To pomeni, da je prevajanje razmeroma pomembna dejavnost, ki je, kot bomo videli, ne glede na minulo finančno krizo v praktično nenehnem porastu. V prispevku želimo predstaviti nekatere podatke o pravnih subjektih, ki v Sloveniji delujejo na področju prevajanja oz. tolmačenja. Javno dostopni finančni podatki o slovenskem prevajalskem trgu so bili zbrani na spletni strani [Ajpes](#) in iz Poslovnega asistenta [Moj Bizi](#).

V dostopnih podatkovnih bazah smo s pomočjo iskanja ključnih besed po poslovnem registru Slovenije in z iskanjem po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD) ter po klasifikaciji dejavnosti TSMEDIA poskušali identificirati vse akterje na slovenskem prevajalskem trgu. SKD za področje predvideva dejavnost s številko razreda »74.300 Prevajanje in tolmačenje« (Braunsberger in dr. 2008: 28), klasifikacija dejavnosti TSMEDIA (ki je uporabljena na portalu Moj Bizi) pa »Prevajanje, lektoriranje in tolmačenje«. Portal Moj Bizi omogoča tudi avtomatsko analizo trga in tržnih deležev ter vpogled v posamezna podjetja, njihov status (aktivna, neaktivna itd.) in številne podatke o njihovem finančnem poslovanju. Nekatere najpomembnejše podatke povzemamo v nadaljevanju.

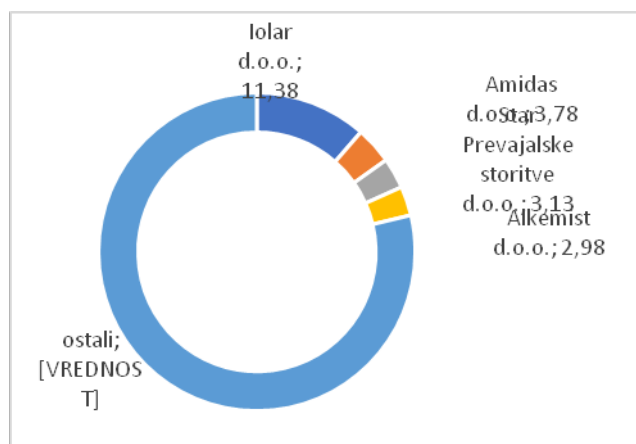
V skladu z dostopnimi podatki je torej podjetij, ki imajo v Sloveniji registrirano prevajalsko oz. tolmaško dejavnost, 1.686. Avtomatska analiza trga, ki jo ponuja Moj Bizi, dopušča izbiro dejavnosti in pri izbiri kategorij Prevajanje, lektoriranje in tolmačenje ter tuji jeziki vključuje za leto 2017 786 podjetij, za leto 2016 pa 838. Rezultati so povzeti na sliki 1.

Slika 1: Grafična analiza prevajalskega trga v EUR (vir: www.bizi.si)

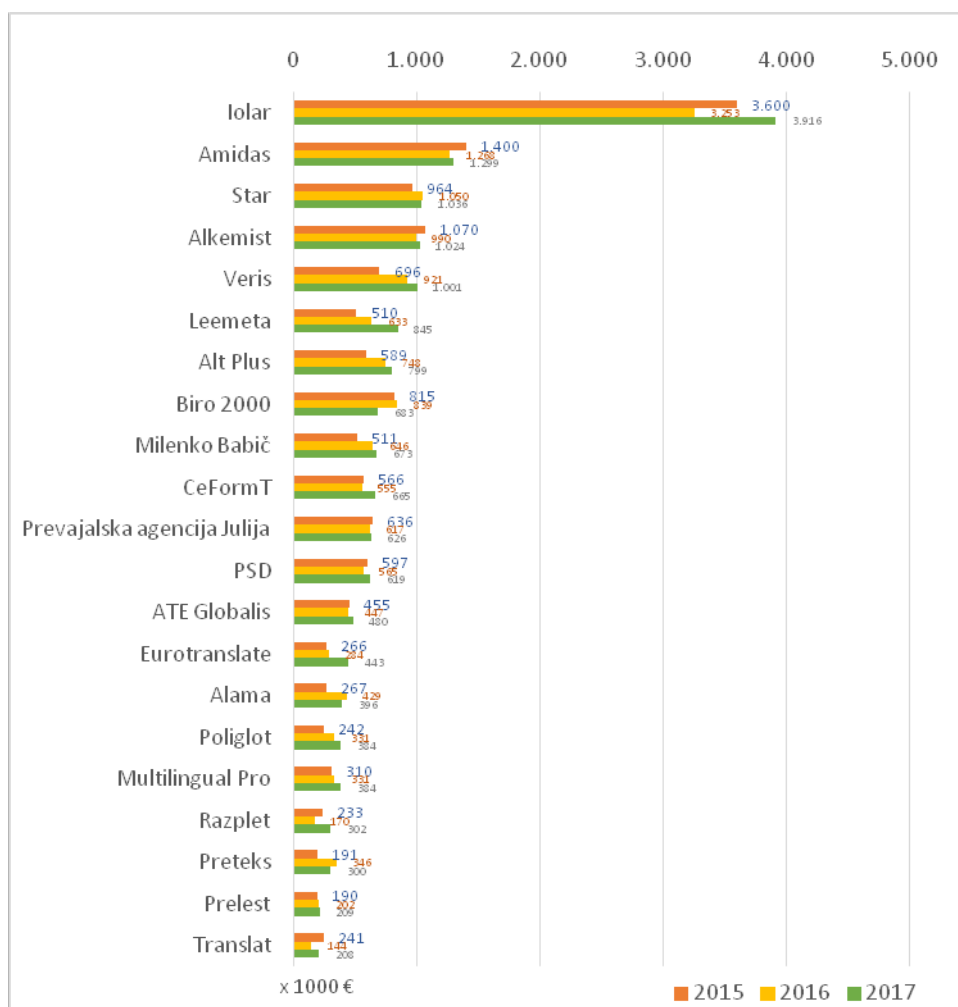
V povprečju opažamo, da prihodki in čisti dobiček na obravnavanem področju precej strmo naraščajo: v 13 letih so se prihodki skoraj potrojili (20.317.250,00 leta 2004, 55.300.982,00 leta 2017), podobno tudi čisti dobiček (1.596.925,00 leta 2004, 4.510.329,00 leta 2017), kar pomeni, da je sektor v razvoju.

Če podrobneje analiziramo, kdo so največji akterji na trgu, nam analiza tržnih deležev za leto 2017 pokaže, da več kot 20 % trga pokrivajo štiri podjetja, kot lahko razberemo s slike 2. Daleč največji tržni delež ima podjetje Iolar (11,38 %), sledijo mu Amidas (3,78 %), Star Prevajalske storitve (3,13 %) in Alkemist (2,98 %), preostanek (78,7 %) pa se porazdeli med ostala podjetja.

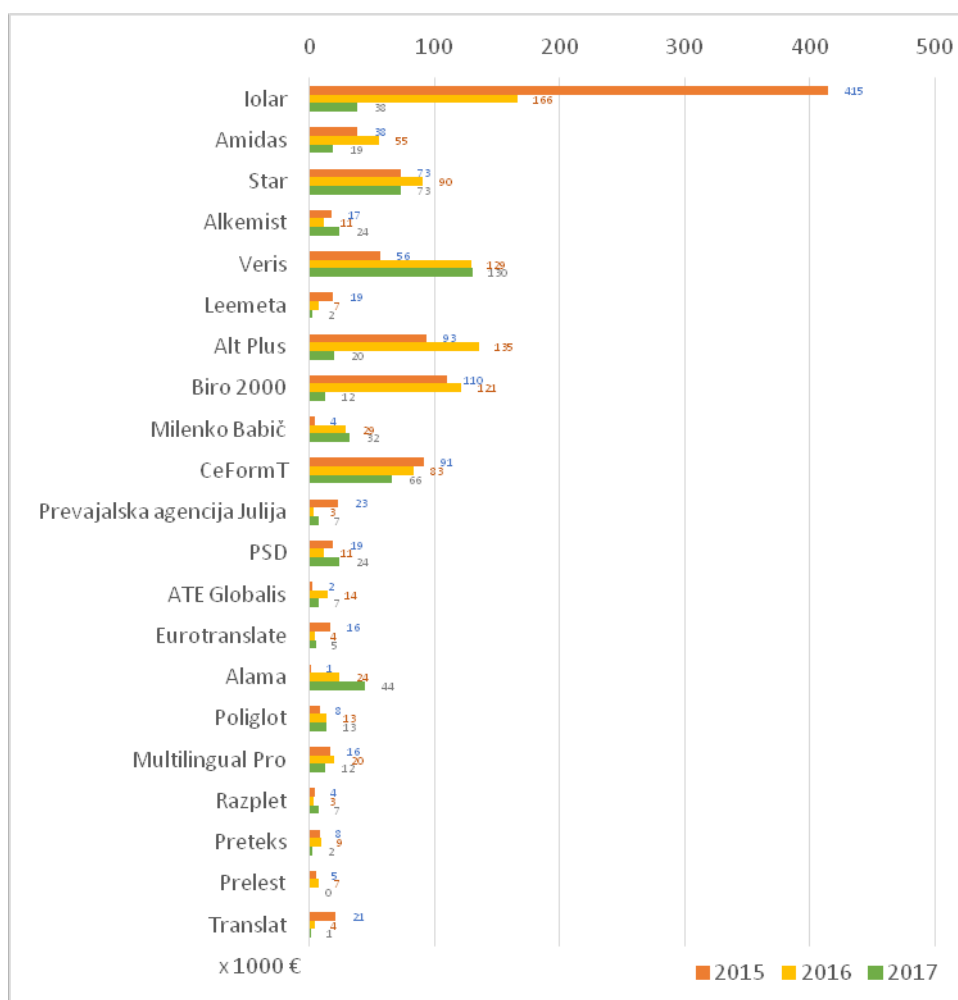
Slika 2: Tržni deleži v letu 2017 (v %) (vir: www.bizi.si)

Slika 3 ponuja še podrobnejši vpogled v lestvico najuspešnejših ponudnikov prevajalskih storitev v Sloveniji. Prikazani so dohodki zadnjih treh let (2015, 2016, 2017) vseh podjetij, ki so v letu 2017 zaslužila več kot 200.000 €. Skupno so ta podjetja v letu 2017, na primer, imela prihodkov za približno 16,3 milijona evrov.

Slika 3: Prihodki najuspešnejših prevajalskih podjetij v letih 2015–2017 (vir)

Za primerjavo si oglejmo še sliko 4, kjer so prikazani čisti dobički enakih podjetij, ki so pri večini kljub povečanim prihodkom krepko nižji kot v predhodnih dveh letih. V letu 2017 so ta podjetja skupno ustvarila približno 538.000 evrov dobička (v letu 2016 približno 938.000, v letu 2015 približno 1,04 milijona evrov).

Slika 4: Dobički najuspešnejših prevajalskih podjetij v letih 2015–2017 ([vir](#))

Navedene podatke lahko primerjamo s podatki analize trga. Ugotovimo, da so prihodki navedenih podjetij v letih 2015 in 2016 znašali 27 % vseh prihodkov sektorja, v letu 2017 pa celo 29 %. Iz podatkov bi lahko sklepali, da se večji prihodki koncentrirajo pri majhnem številu ponudnikov prevajalskih storitev, česar pa ni opaziti pri prikazanih dobičkih, ki se v zadnjih treh letih konstantno nižajo in so v letu 2017 skoraj za polovico nižji kot dve leti poprej. Navedenim podjetjem je v letih 2015 in 2016 pripadlo 21 % celotnega dobička v sektorju, v letu 2017 pa le 12 %. Če to primerjamo s podatki, ki so podani na sliki 1, lahko sklepamo, da se dobički v sektorju zlasti v zadnjih letih na splošno višajo na račun velikega števila manjših podjetij, ki pri svojem poslovanju v povprečju očitno (vsaj v zadnjih letih) prikazujejo večje dobičke od večjih podjetij, ki so kljub vsemu očitno še vedno bolj uspešna pri zagotavljanju prihodkov. Dejstvo pa je tudi, kot izkazujejo ankete, opravljene med prevajalci, da se to žal ne pozna pri tarifah, ki jih podjetja izplačujejo svojim pogodbenim sodelavcem: obratno, tarife so v zadnjih letih kljub razcvetu trga močno padle.

Literatura

- [Ajpes](#).
 Braunsberger, Frida, Marija Hlavaty, Niko Schlamberger in Sašo Stevanovič (ur.), 2010. *Standardna klasifikacija dejavnosti 2008*. Ljubljana : Statistični urad Republike Slovenije.
 Heilbron, Johan, 2000. Translation as a cultural world system. *Perspectives* 8 (1). 9–26.
[Poslovni asistent Moj Bizi](#).